

**Uchwała Nr XIII/5/2012
Rady Gminy Stopnica**

z dnia 20 stycznia 2012 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 - 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2015”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stopnica.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy
Danuta Szczepanik

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Przedmiotowy program, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały, określa w szczególności cele, zadania i działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Stopnica. W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2015

I. Wstęp

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) jest próbą podjęcia działań mających za zadanie zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie. Ustawa ta została uchwalona „w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie”. Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, ponieważ nie wszystkie ofiary przemocy otwarcie przyznają się do sytuacji panującej w ich rodzinie. Wielu specjalistów wskazuje, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce, który wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania, którego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa ofiar przemocy w rodzinie oraz ich rodzin. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2015 jest realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którą do zadań własnych należy opracowywanie programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz ramowych programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Adresatami programu są nie tylko różne służby społeczne, instytucje czy organizacje pozarządowe, ale również lokalna społeczność gminy oraz wszyscy ci, którzy na co dzień są świadkami przemocy, doznają przemocy lub też ją stosują. Program ten ma także charakter profilaktyczny i edukacyjny.

II. Charakterystyka przemocy w rodzinie

Rodzina stanowi podstawowy element struktury społecznej. To właśnie w rodzinie kształtuje się osobowość człowieka, jego poglądy, styl życia, system norm i wartości. Istotną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości, zrozumieniu oraz wzajemnej pomocy i szacunku. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Relacje w rodzinie ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się sprzeczne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi a w wielu przypadkach sprzeczne z obowiązującym prawem.

Przemoc w rodzinie – zwana także potocznie przemocą domową, to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, narażające te osoby w szczególności na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art. 2 ustawy).

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w społeczeństwie i dotyka rodziny o różnym statusie społecznym. Jest jednocześnie skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie. Mimo, że przemoc w rodzinie występuje w relacjach międzyludzkich od zawsze, to mówiono o niej niewiele, nie postrzegano jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Przyczyną przemocy w rodzinie bardzo często jest nadużywanie alkoholu. Osoby znajdujące się w stanie upojenia alkoholowego tracą kontrolę nad własnym zachowaniem. Pod wpływem alkoholu zanikają istniejące w człowieku hamulce, wewnętrzne zakazy krępujące jego zachowanie. Częste nadużywanie alkoholu prowadzi do nasilenia się zachowań agresywnych. Nawet osoba uznawana normalnie za spokojną i opanowaną, w stanie upojenia alkoholowego, może stosować przemoc niszcząc swoją rodzinę.

III. Rodzaje przemocy

1. Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. Zaniedbanie – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

IV. Cele i zadania

1. Cel główny Programu:
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których występuje przemoc.
2. Cele szczegółowe Programu:
 - a) podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
 - b) zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych,
 - c) zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
 - d) dostosowanie zasobów istniejących na terenie Gminy Stopnica do potrzeb tworzonego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - e) zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin,
 - f) zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie.

V. Sposoby realizacji Programu:

1. Stworzenie bazy danych osób i instytucji udzielających pomocy.

2. Gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Edukacja środowiska lokalnego m.in. poprzez materiały informacyjno– edukacyjne.
4. Propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
5. Przyjmowanie wniosków dotyczących przemocy domowej i uruchomienie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy.
6. Prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie – zgodnie z zapisami Niebieskiej Karty.
7. Kierowanie osób zgłaszających problemy ze zjawiskiem przemocy w rodzinie do jednostek specjalizujących się w rozwiązywaniu danego problemu.
8. Podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w realizację programu.

VI. Adresaci Programu:

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Stopnica, a w szczególności:

- ofiar i sprawców przemocy w rodzinie,
- rodzin w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z dziećmi oraz na rzecz pomocy rodzinie,
- przedstawiciele władz lokalnych oraz środowiska lokalnego.

VII. Realizatorzy Programu i instytucje współdziałające:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Szkoły działające na terenie Gminy.
4. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICA”.
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
6. Komenda Powiatowa Policji.
7. Sąd Rejonowy.

VIII. Finansowanie Programu:

1. Środki własne Gminy
2. Dotacje

IX. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

1. Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.
2. Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych.
3. Dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią.
4. Otwartość i chęć współpracy specjalistów.
5. Silne więzi rodzinne.
6. Chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

X. Zagrożenia w realizacji zadań:

1. Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie.
2. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
3. Brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów.

4. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach.
5. Ubóstwo.

XI. Monitorowanie:

Realizacja programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości. Oceny realizacji poszczególnych działań programu będzie dokonywał Wójt Gminy, po przedłożeniu stosownego sprawozdania z realizacji pracy zespołu w terminie do 31 stycznia każdego roku przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.